

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 100/2012-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 6. marca 2012 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. PhDr. P. Ď., Ž., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv zaručených čl. 5 ods. 1, čl. 6 ods. 1, čl. 13 a čl. 14 v spojení s čl. 1 a čl. 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd upovedomením Krajskej prokuratúry v Žiline z 2. januára 2012 vo veci sp. zn. 1 Kn 262/11 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. PhDr. P. Ď. o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. februára 2012 doručená sťažnosť JUDr. PhDr. P. Ď., Ž. (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie jeho základného práva na inú právnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na slobodu a osobnú bezpečnosť zaručeného čl. 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru, práva na účinný prostriedok nápravy porušených práv zaručeného čl. 13 dohovoru i práva užívať

slobody a práva priznané dohovorom na nediskriminačnom základe zaručeného čl. 14 dohovoru v spojení s čl. 1 a čl. 17 dohovoru upovedomením Krajskej prokuratúry v Žiline (ďalej len „krajská prokuratúra“) z 2. januára 2012 vo veci sp. zn. 1 Kn 262/11.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ 18. októbra 2010 na krajskej prokuratúre podal trestné oznámenie na vyšetrovateľa JUDr. P. M. „*pre podozrenie z viacerých trestných činov*“. Trestné oznámenie vybavoval vyšetrovateľ Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, sekcie kontroly a inšpekčnej služby v Banskej Bystrici (ďalej len „sekcia kontroly a inšpekčnej služby“), PhDr. Ľ. C., ktorý ho uznesením ČVS: SKIS-293/IS-3-V-2010 zo 7. decembra 2010 odmietol.

Sťažovateľ podal 3. januára 2011 na Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) trestné oznámenie na prokurátora krajskej prokuratúry Mgr. J. K., ktoré bolo postúpené Okresnému riaditeľstvu Policajného zboru v Žiline (ďalej len „OR PZ v Žiline“). Z uznesenia OR PZ v Žiline ČVS: ORP-397/1-OVK-ZA-2011 z 11. apríla 2011, ktorým bolo trestné oznámenie sťažovateľa na prokurátora Mgr. K. odmietnuté podľa § 197 ods. 1 písm. d) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“), sťažovateľ zistil, že toto trestné oznámenie vybavoval práve vyšetrovateľ JUDr. P. M. Na základe predmetného uznesenia o odmietnutí trestného oznámenia sťažovateľ 19. apríla 2011 adresoval OR PZ v Žiline podanie označené ako „*Reakcia na uznesenie ČVS: ORP-397/1-OVK-ZA-2011 – sťažnosť a požiadavka na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom podľa § 9 zákon č. 514/2003 Z. z. vo výške 20.000,- EUR*“, a 3. mája 2011 podal ďalšie trestné oznámenie na JUDr. P. M., „*ktorý, hoci veľmi dobre vedel o jeho zaujatosti..., nevytlúčil sa z konania ohľadom mojej veci*“, a tak jeho konanie bolo možné považovať „*za zneužívanie právomoci verejného činiteľa s možným motívom osobnej pomsty*“.

Následne, 22. júla 2011 vyšetrovateľ sekcie kontroly a inšpekčnej služby PhDr. Ľ. C. uznesením ČVS: SKIS-175/IS-3-V-2011 odmietol podľa § 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku trestné oznámenie sťažovateľa z 3. mája 2011 na vyšetrovateľa JUDr. P. M. V jeho odôvodnení uviedol, že „*samotná skutočnosť podania trestného oznámenia dňa*

18. 10. 2010 na mjr. JUDr. P. M. nemusí automaticky zakladať pochybnosti o nezaujatosti vyšetrovateľa pre jeho pomer k osobe podávateľa trestného oznámenia.

Zo zabezpečených materiálov neboli zistené pochybenia zo strany vyšetrovateľa PZ, ktoré by zakladali jeho trestnoprávnu zodpovednosť,... v danom prípade... neboli naplnené zákonné znaky prečinu zneužívanie právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona, nakoľko v danom prípade absentuje subjektívna stránka skutkovej podstaty trestného činu vo forme úmyslu, teda spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech, ako aj objektívna stránka skutkovej podstaty predmetného alebo iného trestného činu, a to vo forme konania, následku a príčinného vzťahu medzi konaním a následkom.“.

Predmetné uznesenie vyšetrovateľa sekcie kontroly a inšpekčnej služby napadol sťažovateľ 8. augusta 2011 sťažnosťou podľa ôsmej hlavy prvej časti Trestného poriadku. Tvrdil protirečivosť odôvodnenia napadnutého uznesenia. Uviedol, že po jeho podaní z 19. apríla 2011 sa vyšetrovateľ JUDr. P. M. mal „automaticky vylúčiť. On sa však nevyvlnčil, čo opätovne dokazuje jeho zaujatosť“.

Tvrdenia JUDr. P. M., že keby si aj pamätal, že som na neho predtým podal trestné oznámenie, že by to nepociťoval vnútorne ako zaujatosť, je nezmysel. Všetky vedecké štúdie dokazujú jednoznačne, že človek, ktorý netrpí duševnou poruchou, zaujatosť v takýchto prípadoch pociťuje...“.

Prokurátor Vojenskej obvodnej prokuratúry Banská Bystrica (ďalej len „vojenská obvodná prokuratúra“) uznesením č. k. OPn 148/11-23 z 21. septembra 2011 sťažnosť sťažovateľa podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol. Stotožnil sa so závermi uvedenými v napadnutom uznesení, keď dospel k záveru, že „z vyjadrenia JUDr. P. M. zo dňa 12.07.2011 vyplýva, že nemal vedomosť o tom, že oznamovateľ JUDr. PhDr. P. Ď. naňho podal trestné oznámenie a taktiež uviedol, že aj v prípade, že by túto vedomosť mal, nepociťoval by zaujatosť voči oznamovateľovi. Z konania JUDr. P. M. rovnako nevyplýva žiadna snaha poškodiť oznamovateľa, prípadne zadovážiť prospech sebe, alebo inej osobe, Skutočnosť, že JUDr. M. odmietol trestné oznámenie oznamovateľa a teda nespokojnosť a nesúhlas oznamovateľa s vybavením jeho podnetu nemôžu zakladať znaky skutkovej podstaty trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 Trestného zákona, a ani trestného činu marenia úlohy verejným činiteľom podľa

§ 327 ods. 1 Trestného zákona a ani iného trestného činu uvedeného v osobitnej časti Trestného zákona.“.

V zamietavom uznesení sa ďalej poukazuje na procesnú samostatnosť policajta v trestnom konaní i na skutočnosť, že „*Inšpekcia MV SR po stránke skutkovej i právnej nie je oprávnená vstupovať do konania iného orgánu činného v trestnom konaní, hodnotiť okolnosti týkajúce sa dôkaznej stránky, samotného priebehu vyšetrovania, ani hodnotiť jednotlivé rozhodnutia vydané inými orgánmi činnými v trestnom konaní. Táto činnosť patrí do výlučnej právomoci príslušného dozorujúceho prokurátora, resp. v tomto prípade prokurátorky, ktorá v tomto prípade, teda v trestnej veci vedenej pod ČVS: ORP-397/1-OVK-ZA-2011... nezistila zo strany vyšetrovateľa PZ žiadne porušenie zákona.*“.

Sťažovateľ 8. novembra 2011 adresoval generálnej prokuratúre „*Žiadosť o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia Vojenskej obvodnej prokuratúry v Banskej Bystrici v zmysle zákona o prokuratúre.*“. V nej namietal, že uznesením vyšetrovateľa sekcie kontroly a inšpekčnej služby ČVS: SKIS-175/IS-3-V-2011 z 22. júla 2011 bolo porušené jeho základné právo podľa „*čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Zároveň opísanými pochybeniami malo porušiť článok 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd... Keď policajt poverený vyšetrovaním vecí, ktorej som oznamovateľom a možným poškodeným, sa neodvolá z vyšetrovania, hoci sa podľa trestného poriadku má považovať za zaujatého, rozhodne má ísť o porušenie práva na osobnú bezpečnosť.*“. Podľa sťažovateľa tiež došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivé súdne konanie, „*keďže úmyselným nadržovaním vyšetrovateľa PhDr. L. C. malo dôjsť k mareniu dôvodného trestnoprávneho súdneho konania s vyšetrovateľom JUDr. P. M. Spomínanými pochybeniami a už spomínanými porušeniami garantovaných práv malo dôjsť aj porušeniu článku 13... a článku 14... Dohovoru, aj k porušeniu článku 1 Protokolu číslo 12 k Dohovoru... Zároveň prístupom vyšetrovateľa PhDr. L. C. malo dôjsť aj k porušeniu článku 17 Dohovoru... Ku každému z označených porušení označených článkov Ústavy SR, Dohovoru a Protokolov k Dohovoru malo dôjsť k porušeniu v spojení s porušením článku 1 Dohovoru...*“. K porušeniu rovnakých práv a z rovnakých dôvodov potom podľa sťažovateľa došlo aj uznesením vojenskej obvodnej prokuratúry č. k. OPn 148/11-23 z 21. septembra 2011.

Generálna prokuratúra postúpila podnet sťažovateľa krajskej prokuratúre, ktorá ho upovedomením č. k. 1 Kn 262/11-5 z 2. januára 2012 vybavila tak, že ho ako nedôvodný odložila. V upovedomení sa poukazuje na viaceré prechádzajúce trestné oznámenia sťažovateľa, jeho sťažnosti a podnety, ktoré neviedli k trestnému stíhaniu sťažovateľom označovaných osôb. Konajúci prokurátor krajskej prokuratúry uviedol, že *„rozhodnutie prokurátora Vojenskej obvodnej prokuratúry v Banskej Bystrici považujem za vecne správne a dôvodné, pričom v ďalšom naň odkazujem“*.

K námietke sťažovateľa o povinnosti vyšetrovateľa JUDr. M. vylúčiť sa z trestného konania potom, ako sa dozvedel, že i naňho sťažovateľ podal trestné oznámenie, prokurátor krajskej prokuratúry uviedol, že *„tento výklad nemá oporu v ustanoveniach Trestného poriadku“*. Poukázal na § 31 ods. 4 Trestného poriadku, podľa ktorého námietku zaujatosti je strana povinná vzniesť bez meškania, len čo sa dozvedela o dôvodoch vylúčenia, a zdôraznil, že *„vyšetrovací spis ale ani dozorové spisy neobsahujú podanie Vašej námietky týkajúcej sa vylúčenia vyšetrovateľa... V danom prípade samotné podanie trestného oznámenia na policajta ešte neznamená, že tento sa musí automaticky vylúčiť z konania, ako sa nesprávne domnievate.“*. K tvrdenému porušeniu základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy i práv zaručených dohovorom prokurátor krajskej prokuratúry uviedol, že *„nie je jasné, akým spôsobom mali byť tieto ústavné práva porušené, keď ste zákonné možnosti uvedené v odseku 4 § 31 Tr. por. vôbec nevyužili. Tak isto, ako je vyššie uvedené, ustanovenia Trestného zákona nemôžu byť v rozpore s prijatým Dohovorom...“*.

V sťažnosti doručenej ústavnému súdu sťažovateľ najprv podáva pomerne rozsiahly chronologický prehľad jeho úkonov i úkonov orgánov činných v trestnom konaní, ktoré rozhodovali o jeho trestných oznámeniach, sťažnostiach a podaniach. V nadväznosti na to k napadnutému upovedomeniu krajskej prokuratúry sťažovateľ uvádza, že na jeho druhej strane *„prokurátor Krajskej prokuratúry... v rozpore s textom môjho opakovaného podania z 08.11.2011, celkom mimo kontextu tohto podania a teda úplne nemiestne spomína uznesenie PPZ-185/BPK-S-2010 zo 07.12.2010 ohľadom môjho podozrenia na okresnú prokurátorku v Ružomberku JUDr. J. B./uznesenie ohľadom iného podania, čím má v podstate znemožňovať moje práva garantované článkom 46 ods. 1 Ústavy SR a článok 13 Dohovoru..., keďže obchádzanie merita podania z 08.11.2011 dôvodne cítim ako upieranie*

práva na účinný opravný prostriedok. Cítim to zároveň ako porušovanie mojich práv garantovaných článkom 14 Dohovoru, čiže cítim to dôvodne ako diskrimináciu.“

Sťažovateľ je toho názoru, že prokurátor krajskej prokuratúry v texte „*vo veci vyšetrovateľ mjr. JUDr. M. konal i napriek tomu, že mal vedomosť o tom, že 18.10.2010 podali ste na neho trestné oznámenie...“*, potvrdzuje, že vyšetrovateľ JUDr. M. „*nezákonne rozhodol vo veci ORP-397/1-OVK-ZA-2011 z 11.04.2011“*. Ďalej k tomu sťažovateľ uvádza, že „*JUDr. P. M. mal byť vo veci predmetného trestného oznámenia z 18.10.2010 osobne vypočúvaný, preto nemá obstať tvrdenie, že si to nepamätal, prípadne, že to nemal pociťovať ako zaujatosť. Trestný poriadok hovorí, že z konania vo veci je vylúčený orgán činný v trestnom konaní, u ktorého možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti. Keď sa vrátim k štvrtému odseku predmetného vyrozumenia 1 Kn 262/11-5, má ísť o faktický nezmysel, ktorý nezodpovedá ani skutkovému stavu, ani textom mojich podaní. Takýto odklon od merita môjho podania z 08.11.2011, ktorý má byť zároveň nemiestnym zavádzaním, má v podstate znemožňovať moje práva garantované článkom 46 ods. 1 Ústavy SR a článok 13 Dohovoru..., keďže obchádzanie merita podania z 08.11.2011 dôvodne cítim ako upieranie práva na účinný opravný prostriedok. Cítim to zároveň ako porušovanie mojich práv garantovaných článkom 14 Dohovoru, čiže cítim to dôvodne ako diskrimináciu.“*. Rovnaké tvrdenie sťažovateľ predostiera vo vzťahu k tej časti odôvodnenia napadnutého upovedomenia, v ktorom sa spomína uznesenie vojenskej obvodnej prokuratúry č. k. OPn 148/11-23 z 21. septembra 2011.

K názoru prokurátora krajskej prokuratúry, podľa ktorého „*samotné podanie trestného oznámenia na policajta ešte neznamená, že tento sa musí automaticky vylúčiť z konania“*, sťažovateľ uvádza, že JUDr. M. musel byť do konca roku vo veci trestného oznámenia z 18. októbra 2010 vypočutý, a preto „*pokiaľ... po 07.12.2010 dostal na vybavenie trestné oznámenie, v ktorom figurujem ako oznamovateľ, aj ako možný poškodený, u policajta JUDr. P. M. možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti pre jeho pomer ku mne. Dôkaz o zaujatosti trestný poriadok nevyžaduje, stačí ju patrične namietať.“*. Sťažovateľ tak podľa jeho názoru urobil podaním z 19. apríla 2011, v ktorom „*námietka voči osobe JUDr. P. M. je obsiahnutá..., a vzniesol som ju bezprostredne po tom, čo som sa dozvedel, že JUDr. P. M. dostal na vybavenie trestné oznámenie z 03.01.2011... Ak sa teda*

policajt JUDr. P. M. už predtým sám nevyhlásil z konania, hoci mal byť povinný oznámiť jeho zaujatosť už vtedy nadriadenému..., po prevzatí mojej rekvizície z 19.04.2011 na jeho uznesenie, mal na základe tejto reakcie rozhodnúť o jeho vylúčení/nevylúčení. To však neurobil.“.

Odôvodnenie napadnutého upovedomenia krajskej prokuratúry je podľa sťažovateľa aj nezrozumiteľné a podsúvajú sa mu v ňom tvrdenia a názory, ktoré nikdy netvrdil.

V časti odôvodnenia svojej sťažnosti označenej ako „*Porušené právo a sloboda*“ sťažovateľ na podklade identických dôvodov tvrdí, že opísanými pochybeniami v uznesení vyšetrovateľa sekcie kontroly a inšpekčnej služby PhDr. L. C. ČVS: SKIS-175/IS-3-V-2011 z 22. júla 2011, v uznesení vojenskej obvodnej prokuratúry č. k. OPn 148/11-23 z 21. septembra 2011 i v napadnutom upovedomení krajskej prokuratúry č. k. 1 Kn 262/11-5 z 2. januára 2012 „*sa malo porušiť čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky... Zároveň opísanými pochybeniami malo porušiť článok 5 ods. 1 Dohovoru..., ktorý garantuje právo na osobnú bezpečnosť. ... Spomínanými pochybeniami a už spomínanými porušeniami garantovaných práv malo dôjsť k porušeniu článku 13... a článku 14... Dohovoru. Zároveň... malo dôjsť aj k porušeniu článku 17 Dohovoru... Ku každému z označených porušení označených článkov Ústavy SR, Dohovoru a Protokolov k Dohovoru malo dôjsť k porušeniu v spojení s porušením článku 1 Dohovoru...“.*

Časť sťažnosti označenej ako „*Návrh na rozhodnutie*“ sťažovateľ formuluje takto:

„1. A preto podľa Ústavy Slovenskej republiky žiadam o preskúmanie namietnutých porušení mojich garantovaných práv podľa časti II. tohto podania.

2. Po preskúmaní tejto ústavnej sťažnosti žiadam Ústavný súd Slovenskej republiky podľa čl. 127 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky o vyslovenie, že práva garantované čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 1, čl. 5 ods. 1, čl. 6, čl. 13, čl. 14 a čl. 17 porušené boli.

3. Na základe vyslovenia označeného porušenia uvedených práv žiadam podľa čl. 127 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky o prikázanie pre Vyššiu vojenskú prokuratúru v Trenčíne konať podľa platného trestného poriadku na základe skutočného skutkového

stavu, ktorý som jednak jasne opísal v tejto ústavnej sťažnosti, a ktorý vyplýva aj z priložených príloh.

4. Podľa článku 127 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky žiadam o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nemateriálnej morálnej a psychickej ujmy vo výške 150.000,- EUR...

Posledné úradné rozhodnutie v tejto veci/posledné upovedomenie o inom zásahu, ktorým boli moje garantované práva a slobody porušené, je vyrozumenie Krajskej prokuratúry v Žiline pod spisovou značkou 1 Kn 262/11-5 zo dňa 02.01.2012, ktoré bolo na moju adresu prvýkrát doručované dňa 05.01.2012, a ktoré som prevzal dňa 10.01.2012. Túto ústavnú sťažnosť teda podávam v zákonom prípustnej dvojmesačnej lehote.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

1. Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania. Pre rozsah prieskumnej právomoci ústavného súdu je tak rozhodujúca formulácia petitu sťažnosti, ktorý obsahuje návrh sťažovateľa na rozhodnutie o jeho sťažnosti. Začatie konania podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je totiž ovládané výlučne dispozičnou zásadou.

V časti odôvodnenia svojej sťažnosti označeného ako „*Návrh na rozhodnutie*“ sťažovateľ žiadal „*o preskúmanie namietnutých porušení mojich garantovaných práv*

podľa časti II. tohto podania“. Zároveň sťažnostným petitom navrhuje „*vyslovenie, že práva garantované čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 1, čl. 5 ods. 1, čl. 6, čl. 13, čl. 14 a čl. 17 porušené boli“.*

Sťažovateľ teda jednoznačne neuviedol, akým zásahom malo dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd, a takisto neurčito sformuloval práva a slobody, ktoré mali byť porušené (výnimkou je základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy). V takýchto prípadoch je postup ústavného súdu štandardne zameraný na odstránenie nedostatkov podania prostredníctvom výzvy adresovanej sťažovateľovi. Za určitých okolností však môžu prevážiť hľadiská procesnej efektívnosti a rýchlosti konania a ústavný súd rozhodne o podanej sťažnosti aj bez odstránenia nedostatkov podania. Je tomu tak v prípade, keď ústavný súd dospeje k záveru, že ani doplnenie sťažnosti by za žiadnych okolností nebolo spôsobilé privodiť sťažovateľovi úspech pri predbežnom prerokovaní jeho sťažnosti.

V časti odôvodnenia označenej rímskou číslicou II sťažovateľ dôvodí v prospech záveru o porušení svojho základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy, svojich práv zaručených čl. 5 ods. 1, čl. 6 ods. 1, čl. 13 a čl. 14 dohovoru v spojení s čl. 1 a čl. 17 dohovoru. Súčasne zásahy, ktorými malo dôjsť k porušeniu uvedených práv, identifikuje s uznesením vyšetrovateľa sekcie kontroly a inšpekčnej služby ČVS: SKIS-175/IS-3-V-2011 z 22. júla 2011, s uznesením vojenskej obvodnej prokuratúry č. k. OPn 148/11-23 z 21. septembra 2011 i s upovedomením krajskej prokuratúry č. k. 1 Kn 262/11-5 z 2. januára 2012.

Na základe uvedených zistení ústavný súd ustálil predmet konania o sťažnosti sťažovateľa tak, že je ním námietka porušenia základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práv zaručených čl. 5 ods. 1, čl. 6 ods. 1, čl. 13 a čl. 14 dohovoru v spojení s čl. 1 a čl. 17 dohovoru, a to upovedomením krajskej prokuratúry č. k. 1 Kn 262/11-5 z 2. januára 2012.

Uznesenie vyšetrovateľa sekcie kontroly a inšpekčnej služby ČVS: SKIS-175/IS-3-V-2011 z 22. júla 2011 a uznesenie vojenskej obvodnej prokuratúry č. k. OPn 148/11-23

z 21. septembra 2011 do svojho prieskumu ústavný súd nepojal, a to vzhľadom na to, že v tejto časti by musel sťažnosť sťažovateľa vyhodnotiť ako neprípustnú pre nevyužitie účinných prostriedkov nápravy (§ 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde) a pre prekážku veci rozhodnutej [uznesenie č. k. I. ÚS 495/2011-7 zo 14. decembra 2011 v spojení s § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde] i ako oneskorene podanú (§ 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde). Navyše, sťažovateľ na prvej strane svojej sťažnosti za porušovateľa jeho práv označuje generálnu prokuratúru „v zastúpení Krajskou prokuratúrou v Žiline“ a v závere svojho sťažnostného petitu zdôrazňuje, že „Posledné úradné rozhodnutie v tejto veci/posledné upovedomenie o inom zásahu, ktorým boli moje garantované práva a slobody porušené, je vyrozumieanie Krajskej prokuratúry v Žiline pod spisovou značkou 1 Kn 262/11-5 zo dňa 02.01.2012.“.

K adresovaniu výzvy na odstránenie nedostatkov podania sťažovateľovi teda ústavný súd nepristúpil, a to z toho dôvodu, že z obsahu odôvodnenia jeho sťažnosti možno spoľahlivo a bez pochybností dospieť ku spresneniu neurčitých formulácií použitých v sťažnostnom petite predmetnej sťažnosti. V neposlednom rade ústavný súd upustil od výzvy na odstránenie nedostatkov sťažnosti aj s ohľadom na záver predbežného prerokovania sťažnosti sťažovateľa uvedený vo výroku tohto uznesenia.

2. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

2.1 Odôvodnenie sťažovateľovej sťažnosti naznačuje, že porušenie označených práv sťažovateľ vidí v tom, že krajská prokuratúra nevyhodnotila jeho podnet na preskúmanie postupu a rozhodnutia vojenskej obvodnej prokuratúry ako dôvodný, čím mala potvrdiť nezákonné rozhodnutia vojenskej obvodnej prokuratúry i sekcie kontroly a inšpekčnej služby. Nezákonnosť týchto rozhodnutí mala pritom spočívať v tom, že vo vzájomnej spojitosti znamenali odmietnutie trestného oznámenia sťažovateľa založeného na tvrdení

o úmyselnom konaní vyšetrovateľa JUDr. M., ktorý konal a rozhodol vo veci iného sťažovateľovho trestného oznámenia, hoci vedel, že sťažovateľ naňho už podal skoršie trestné oznámenie.

2.2 Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2).

Podľa § 35 ods. 1 zákona o prokuratúre pri vybavovaní podnetu je prokurátor povinný prešetriť všetky okolnosti rozhodné na posúdenie, či došlo k porušeniu zákona alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu, či sú splnené podmienky na podanie návrhu na začatie konania pred súdom alebo na podanie opravného prostriedku, či môže vstúpiť do už začatého konania pred súdom alebo vykonať iné opatrenia, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený.

Podľa § 35 ods. 3 zákona o prokuratúre ak prokurátor zistí, že podnet je dôvodný, vykoná opatrenia na odstránenie porušenia zákona a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov podľa tohto zákona alebo podľa osobitných predpisov.

2.3 Vychádzajúc z citovaných ustanovení zákona o prokuratúre ústavný súd stabilne považuje podnet, ako aj opakovaný podnet (príp. ďalší opakovaný podnet) podľa zákona o prokuratúre za právne prostriedky, ktoré zákon sťažovateľom na ochranu ich základných práv alebo slobôd účinne poskytuje, a to aj vo vzťahu k tým právam, ktorých porušenie sťažovateľ namieta touto sťažnosťou (pozri napr. IV. ÚS 330/04, I. ÚS 186/05, IV. ÚS 28/2010 atď.).

Sťažovateľ sa podnetom z 8. novembra 2011 domáhal preskúmania postupu vojenskej obvodnej prokuratúry vo veci č. k. OPn 148/11-23 i jej uznesenia v tejto veci z 21. septembra 2011. Preto, ak nebol spokojný so spôsobom, akým jeho podnet vybavil prokurátor krajskej prokuratúry, mohol sťažovateľ žiadať opakovaným podnetom podľa § 34 ods. 2 zákona o prokuratúre preskúmanie spôsobu vybavenia tohto predchádzajúceho podnetu.

Ústavný súd aj v predchádzajúcich konaniach vyslovil právny názor, že vynechanie tohto prostriedku nápravy (podnetu, opakovaného podnetu) v sústave orgánov prokuratúry Slovenskej republiky nemožno nahrádzať podaním sťažnosti v konaní pred ústavným súdom, pretože takto by sa obmedzovala možnosť orgánov prokuratúry vo vlastnej kompetencii nielen preveriť skutočnosť, ktoré tvrdí sťažovateľ, ale aj prijať opatrenia podľa zákona o prokuratúre, ktoré by účinne napomohli odstráneniu procesných alebo faktických prekážok zákonného postupu orgánu činného v prípravnom konaní, resp. aj pred začatím trestného stíhania (I. ÚS 186/05, IV. ÚS 53/05).

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nespĺnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Ústavný súd uzatvára, že spôsob vybavenia podnetu sťažovateľa krajskou prokuratúrou môže sťažovateľ napadnúť opakovaným podnetom podľa zákona o prokuratúre, na základe ktorého bude povinnosťou nadriadeného prokurátora [§ 52 ods. 4 písm. a) zákona o prokuratúre] preskúmať zákonnosť postupu krajského prokurátora vo veci sp. zn. Kn 262/11, a tak poskytnúť ochranu základnému právu na inú právnu ochranu i právam zaručeným ustanoveniami dohovoru, ktoré sťažovateľ označil. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti netvrdil, ani v jej prílohách nijako nepreukázal využitie opakovaného

podnetu podľa § 34 zákona o prokuratúre, preto ústavný súd vychádzal zo záveru, že opakovaný podnet podaný nebol. Zároveň žiadne okolnosti posudzovaného prípadu nenaznačujú možnosť výskytu dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde), ktoré by ústavnému súdu bránili odmietnuť sťažnosť sťažovateľa pre neprípustnosť. Ústavný súd preto odmietol predloženú sťažnosť ako neprípustnú.

3. Nad rámec odôvodnenia výroku tohto uznesenia, predsa však v záujme presvedčivosti odôvodnenia svojho rozhodnutia (§ 157 ods. 2 posledná veta zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov), ústavný súd uvádza, že odôvodnenie predbežne prerokúvanej sťažnosti v komplexnej perspektíve poukazuje na nespokojnosť sťažovateľa s vybavením jeho trestného oznámenia na vyšetrovateľa odboru kriminálnej polície OP PZ v Žiline JUDr. P. M. pre podozrenie zo spáchania trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa. To následne sťažovateľa viedlo k spochybneniu postupu a rozhodnutia sekcie kontroly a inšpekčnej služby (pri vybavovaní trestného oznámenia na uvedeného vyšetrovateľa), postupu a rozhodnutia vojenskej obvodnej prokuratúry (pri vybavovaní sťažnosti proti odmietnutiu trestného oznámenia sťažovateľa), ako aj k spochybneniu postupu krajskej prokuratúry pri vybavovaní podnetu sťažovateľa, pričom práve postup a spôsob vybavenia podnetu sťažovateľa krajskou prokuratúrou predstavuje predmet tu predbežne prerokúvanej sťažnosti.

V súlade so svojou doterajšou judikatúrou (napr. IV. ÚS 236/2010) ústavný súd zdôrazňuje, že podľa platných právnych predpisov nemá ten, kto podal trestné oznámenie (ďalej len „oznamovateľ“), zákonom garantované právo (nárok) na to, aby na základe jeho trestného oznámenia bolo začaté trestné stíhanie. Z § 197 ods. 1 Trestného poriadku vyplýva, že ak príslušný orgán činný v trestnom konaní dôjde k záveru, že v predmetnej veci nie je dôvod na začatie trestného stíhania, predmetnú vec uznesením

- a) odovzdá príslušnému orgánu na prejednanie priestupku alebo iného správneho deliktu,
- b) odovzdá inému orgánu na disciplinárne konanie,
- c) odloží, ak je trestné stíhanie neprípustné alebo ak zanikla trestnosť činu, alebo
- d) odmietne.

Oznamovateľ (v danom prípade sťažovateľ) má právo na to, aby mu uznesenie podľa § 197 ods. 1 Trestného poriadku bolo doručené, a tiež právo na podanie sťažnosti proti nemu (§ 197 ods. 3 Trestného poriadku) a následne sa môže domáhať ochrany svojich práv aj podnetom a opakovaným podnetom, príp. ďalším podnetom, ktoré sú príslušné orgány prokuratúry povinné preskúmať a zaujať k nim meritórne stanovisko. V naznačenom kontexte ústavný súd poukazuje aj na svoj ustálený právny názor, podľa ktorého vymedzenie trestného činu, stíhanie páchatel'a a jeho potrestanie je vecou vzťahu medzi štátom a páchatel'om trestného činu. Štát prostredníctvom svojich orgánov rozhoduje podľa pravidiel trestného konania o tom, či bol trestný čin spáchaný a kto ho spáchal. Účelom tohto procesu je prioritne osvedčenie tohto vzťahu medzi páchatel'om a štátom a ochrana celospoločenských hodnôt, a nie bezprostredná ochrana individuálnych subjektívnych hmotných práv oznamovateľ'a trestného činu (IV. ÚS 55/09, IV. ÚS 180/09).

4. Keďže ústavný súd sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľ'a (finančné zadosťučinenie) a procesne neefektívnym by bolo aj odstraňovanie väd jeho podania (nedostatok v povinnom právnom zastúpení).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. marca 2012